

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
Arne Johan Turi, +47 78 47 41 70
arne.johan.turi@samediggi.no

MIN ČUJ./VÁR REF.
17/4517 - 4

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
18.12.2017

Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

Sámediggi
Ávjoivárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

telefonu: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

Høringsuttalelse - forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn

Det vises til Kulturdepartementets høringsbrev av 25.09.2017 med forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn.

Lovforslaget inneholder et eget kapittel om Den norske kirke som innebærer en nedbygging av lovreguleringen av Den norske kirke. Sametinget vil i høringsuttalelsen ha fokus på hensynet til samisk kirkeliv, og om tilrettelegging for samiskspråklige i Den norske kirke. Sametinget viser til at Den norske kirke generelt står betydelig sterkere i forvaltningsområdet for samisk språk enn på landsbasis. Sametinget forventer at det tas hensyn til samisk kirkeliv i Den norske kirkes arbeid og foreslår at hensynet til samisk kirkeliv blir innarbeidet i Den norske kirkes formålsparagraf, andre ledd, i trossamfunnsloven. Sametinget ønsker at en bestemmelse i retning av denne tas inn:

§ 8. Kapitelets formål

Den norske kirke skal legge til rette for et samisk kirkeliv. For samiskspråklige kirkelige tjenester gjelder reglene i og i medhold av sameloven.

En konsekvens av nedbyggingen av lovgivningen innebærer at Sametinget må ta stilling til om og i hvor stor grad Den norske kirke skal være regulert i sameloven. Det er behov for å se § 3-6 i sameloven i lys av at Den norske kirke fortsatt skal være en folkekirke som skal legge til rette for samisk kirkeliv, Den norske kirkes autonomi og praksisen med å tilby kirkelige tjenester til samiskspråklige.

På bakgrunn av at Den norske kirke var sentral i fornorskningsprosessen er det viktig at den i dag tar ansvar for å utvikle og bevare samiske språk. Det er en språkpolitisk målsetning at samiske språk skal kunne brukes i alle deler av samfunnslivet, også i samisk kirkeliv. Det sterkeste virkemiddelet for å sikre dette er å lovfeste en plikt for Den norske kirke.

I henhold til sameloven § 3-6 har enhver rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet for samisk språk. Sameloven gir først og fremst rett til sjelesorg og at tjenester i lukkede arrangement skal kunne skje på samisk.

Bestemmelsene i sameloven er gjeldende for Den norske kirke til de enten oppheves eller endres. Dette innebærer at både § 3-6 om individuelle kirkelige tjenester, og §§ 3-2, 3-3 og 3-7 om oversettelse av lover og forskrifter, rett til svar på samisk og rett til utdanningspermisjon fortsatt gjelder uavhengig de foreslåtte lovendringene som nå er på høring.

For å ivareta hensynet til ivaretagelse av kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirke vil Sametinget foreslå at samelovens § 3-6 oppheves, og at man formulerer en ny pliktbestemmelse i sameloven for Den norske kirke. Følgende ordlyd foreslås:

§ 3-6 Kirkelige tjenester

Den norske kirke skal tilby kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter.

Kirkemøtet kan gi nærmere bestemmelser om innholdet i og gjennomføringen av plikten.

I lys av at Den norske kirke fortsatt skal være en folkekirke, som også skal legge til rette for samisk kirkeliv, vil det etter Sametingets mening fortsatt være nødvendig med en overordnet rettslig regulering. Etter Sametingets oppfatning tilsier Den norske kirkes autonomi at det videre bør overlates til Den norske kirke å nærmere organisere tjenestene, og bestemme innholdet og omfanget av de. Det vil være hensiktsmessig at Kirkemøtet tillegges myndighet til å regulere de nærmere detaljene om gjennomføringen.

Lovforslaget innebærer en særlig regulering av Den norske kirke og at Den norske kirke ikke lenger vil være bundet av de generelle reglene i sameloven §§ 3-2, 3-3 og 3-7. Sametinget mener det er tillitsvekkende at Den norske kirke har tatt arbeidet med samiske språk på alvor over lengre tid, blant annet gjennom å ha en videre praksis for samisk språkbruk enn sameloven legger opp til, og det synes ikke å være noen grunn til at dette arbeidet ikke fortsetter selv om de generelle reglene oppheves. Sametinget forutsetter at dette blir ivaretatt av Den norske kirke selv i det videre arbeidet. Den foreslåtte bestemmelsen er ikke knyttet til et avgrenset geografisk område, slik det er i dag. Når dette ikke er foreslått er det fordi det innebærer at Den norske kirke kan definere virkeområdet selv, herunder om det skal knyttes til Samisk språkområde. Dette vil gi Den norske kirke mulighet til å differensiere tilbudet etter behov.

Sametinget viser til konsultasjonsavtalen mellom staten og Sametinget, og Sametinget ber om at det i den sammenheng gjennomføres konsultasjoner med tanke på å sikre ivaretagelse av samisk kirkeliv og bruken av samiske språk i Den norske kirke i fremtiden.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Johan Matteus Triumf
fágajođiheadji/fagleder

Arne Johan Turi
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:
Kulturdepartementet

Postboks 8030 Dep 0030

OSLO